Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адмінистрація и Експедиція вôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ въ Адмінистраціи „Газеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провинціи
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 205. Четверъ 12 (24) вересня 1891. **Рôкъ I.**

Борба народôвъ.

Пôдъ повысшимъ заголовкомъ помѣстила оногды Köln. Ztg. дуже баґнетами наѣжену вступну статью, котра звернула на себе загальну увагу всѣхъ політиковъ. Въ статьи сѣй говорить ся зъ початку про торжества кронштадскѣ, про сцены панславизму въ Празѣ при нагодѣ ческои выставы та про конґресъ соціялістôвъ, котрѣ хотѣли бы всѣхъ людей, всѣ народы на свôй модель переробити безъ взгляду на то, чи то дасть ся погодити зъ природнымъ розвоемъ поодинокихъ людей и народôвъ чи нѣ и чи можливо єсть усунути зовсѣмъ борбу народôвъ. Особливо дôстало ся въ сѣй статьи и Чехамъ, котрѣ на поглядъ автора роблять панславізмъ чимъ разъ бôльше чинникомъ европейскои політики.

Але не то звернуло такъ велику увагу на себе, а спосôбъ, въ якій згадана ґазета взыває нѣмецкій народъ, щобы вôнъ збройвъ ся дальше и лагодивъ ся до борбы народôвъ. Згадана ґазета пише:

На мѣсце безчинного одеревѣня або фаталістичного пôддаваня ся судьбѣ повиненъ такъ сильный народъ якъ нѣмецкій глянути смѣло грозячôй небезпечности въ очи и зъ всею розвагою оглянутись, чи въ его узброєню не бракує чого, чи не найдуть ся якѣ прогалины въ одноцѣлôй системѣ его обороны. Въ часахъ, коли зô всходу и заходу мобілізують ся концентрично военнѣ и моральнѣ силы противъ Нѣмеччины, повинно почуте спôльности и солідарности на житє або смерть усунути всякѣ партійнѣ споры. Безъ тои спôльности и солідарности не мôгъ бы народъ нѣмецкій сподѣвати ся успѣхôвъ въ борбѣ зъ сусѣдами. Але и въ многихъ иншихъ подробностяхъ можна не одно зробити, щобы скрѣпити оборонну силу Нѣмеччины. Въ патріотично зажуреныхъ кругахъ проявляєсь неразъ гадка, що зъ енергією и зручностію въ розвою обороны можна було бôльше зробити. Тутъ треба було смѣло и безъ упередженя рѣшити, чи не можна бы силу народу и оборонне его становище бôльше выкористати, якъ то доси стало ся. Въ сѣй жизненнôй справѣ не треба бояти ся, и зробити, коли потреба, уступку скрайнымъ жаданямъ лібералізму та скоротити часъ службы у вôйску на два роки, скоро лишь черезъ то дасть ся осягнути бôльшу силу военну. Атже навѣть въ кругахъ войсковыхъ сумнѣвають ся, чи наша границя вôдъ Россіи єсть кôлькома крѣпостями и войскомъ достаточно забезпечена.

Справедливо кажуть, що трудно поняти, длячого до теперь не выкористано численнои переваги нѣмецкого народу надъ французскимъ, котра выносить 11 до 12 міл. душъ. А прецѣ то выстало бы, щобы утворити ще одну армію, два разы такъ сильну якъ н. пр. армія такои державы якъ Бельґія и скрѣпити нею оборонну позицію супротивъ Россіи. Ту гадку порушивъ бувъ послѣдный міністеръ вôйны, але мотивувавъ єи нещасливо и зовсѣмъ слабо. Коли єи знову порушить ся, то пôднесуть ся певно голосы, котрѣ скажуть, що страшить ся народъ, щобы зъ него щось выдусити на вôйско; треба однакожь шукати дороги, щобы позыскати и радикалізмъ та переконати его, що то все жадає ся для народу!

Що чекає въ тôй борбѣ народôвъ нѣмецкій народъ, положеный въ серединѣ мѣжь народами, котрыхъ сполучила ненависть, о тôмъ нѣхто не сумнѣваєсь, а справедливость справы не завсѣгды веде до побѣды. Въ борбѣ о истнованє бере верхъ лишь сильнѣйшій... Кн. Бісмаркъ сказавъ: „Гра веде ся дальше, лишь збôльшила ся ставка"; на тѣ слова повиненъ кождый Нѣмець памятати. Далекѣ поколѣня будуть може уживати вѣчного мира, але для того найвысшого бажаня теперѣшности и для нѣмецкого народу не стоять сѣ „ворота сповненя" отворомъ. Нехайже та свѣтлость будучности позостане поки що по заду, нехай нашъ народъ двигає рѣшучо и крѣпко свою судьбу и памятає, що зъ початку була сила або якъ французы кажуть, що „стереженого Богъ стереже."

Справы краєвѣ.

(Датки повѣтôвъ сяноцкого и новоторгского на выкупно ґрунтôвъ пôдъ трансверсальну зелѣзницю.) Повѣтовѣ Рады въ Сяноку и Новôмъ Торзѣ внесли до Сойму петиціи, щобы звôльнити ихъ вôдъ оплачуваня 1 процентъ додатку повѣтового до безпосередныхъ податкôвъ, даваного черезъ 20 лѣтъ на выкупно ґрунтôвъ пôдъ трансверсальну зелѣзницю. Петицію тую переказавъ Соймъ краєвому Выдѣлови до розслѣду якъ пôдъ взглядомъ правничимъ такъ и що до силъ фінансовыхъ обохъ повѣтôвъ.

По розслѣдѣ тои справы рѣшивъ краєвый Выдѣлъ запропонувати Соймови перейти надъ петиціею повѣтовои Рады въ Сяноку до порядку дневного. Однакъ увзглядняючи змаганя повѣтовои репрезентаціи около упорядкованя сѣтей повѣтовыхъ дорôгъ, якъ такожь для улекшеня повѣтôвъ въ тягарахъ, рѣшивъ

Дарданелѣ и Константинополь.

(Конецъ.)

Вернувши зъ Ортакеи трамваемъ до Ґалаты новымъ мостомъ, званымъ такожь мостомъ султанки Валиды ѣдемо на другій бôкъ „Золотого Рога" до старого мѣста, до властивого Стамбула. За переходъ мостомъ мусимо ще заплатити пôвъ пястра (5 кр.; вôдъ воза платить ся 2 пястры). Чимъ Пера для новѣйшихъ часôвъ тымъ єсть Стамбулъ для минувшости. Въ Перѣ видимо мѣшанину всѣлякихъ народôвъ, строєвъ, бесѣдъ и будынкôвъ зъ новѣйшихъ, теперѣшныхъ часôвъ, а въ Стамбулѣ стрѣчаємо всѣлякѣ памятники зъ давнои минувшости цѣкавѣ и святѣ для христіянъ и магометанъ, для Туркôвъ и Грекôвъ, для Французôвъ и Италіянцѣвъ.

Перейшовши черезъ мôстъ переходимо по при урядъ мытовый и перше що тутъ стрѣчаємо, то величавый мармировый мечеть Валіде-джамія збудованый султанкою Валидою въ 1665 р. Будова сего мечету коштувала 3.850 мѣшкôвъ золота. На великôмъ подвôрю сего мечету єсть базаръ а попôдъ стѣны сидять публичнѣ писарѣ зъ готовыми на всякій случай въ житю письмами такъ, що треба лишь пôдписати дотичне письмо и подати его куды потреба. Коли вже бесѣда о письмѣ, то треба тутъ зазначити, що у Туркôвъ єсть ажъ сѣмъ способôвъ писаня, зъ котрыхъ отсѣ найважнѣйшѣ: „дівані" для султаньскихъ ферманôвъ (розпоряджень) и урядовыхъ письмъ, „таликъ" для справъ судовыхъ и „рікдъ" для приватнои переписки прошень и т. д. Легко отже поняти, що не кождый може выучитись писати по турецки и длятого згаданѣ публичнѣ писарѣ грають тутъ важну ролю.

Зъ вôдси переходимо дальше черезъ ворота званѣ „Высокою Портою", котрѣ однакожь въ дѣйстности суть досыть низькѣ, до „Сералю" а именно въ першій дворъ, де по лѣвôй руцѣ єсть теперь музей а де давнѣйше проживала св. Ирена. Зъ того двора ведуть другѣ ворота, „середнѣ", до другого двора, де давнѣйше була резиденція султанôвъ, тронна саля и всѣ міністерства, словомъ цѣле турецке правительство. Зъ вôдси то и пôйшовъ звычай, що вôдъ першихъ ворôтъ до сеи палаты называємо турецке правительство ще и и до нинѣ „Высокою Портою". Султанъ Махмудъ розгнѣваный бунтами янічарôвъ (войска выхованого изъ взятыхъ въ неволю христіяньскихъ дѣтей) перенѣсъ зъ вôдси свою резиденцію надъ Босфоръ и вôдъ того часу Сераль опустѣвъ. З иншихъ важнѣйшихъ будынкôвъ треба тутъ згадати ще про „Херканъ-шеріфъ-одасі", де переховують ся турецкѣ святощѣ якъ плащъ пророка Магомета званый „хірка" або „борда" зъ чорного сукна; вôнъ єсть завиненый въ 40 шовковыхъ матеріяхъ и замкненый въ срѣбнôй скринцѣ. Що року въ свято „рамазанъ" выймають его и розвивають въ присутности султана и великого везира и всѣ почавши вôдъ султана цѣлують его. Тутъ переховуєсь такожь лукъ и мечь пророка и „санджакъ-исъ-шеріфъ" або свята хоругвъ пророка, котру розвивають лишь на случай якои великои вôйны, коли мають всѣ Турки выступити до бою. Єсть то на 2 сяжнѣ довгій кусень вовнянои матеріи зеленои барвы, такъ старый и подѣравленый, що може розлетѣтись при найслабшôмъ подувѣ вѣтру. Хоругвъ та єсть прикрѣплена до золотого держака и лежить завсѣгды звинена и обвита такожь въ 40 шовковыхъ матерій; єи возять въ часѣ походôвъ на святôмъ верблюдѣ.

На полудневый заходъ вôдъ Сералю стоить найбогатшій зô всѣхъ въ Константинополи мечеть султана Ахмета. На его стѣнахъ у нутрѣ суть поприбиванѣ бôльше якъ двѣста золотыхъ плытъ, а на кождôй зъ нихъ єсть ще по 61 дорогоцѣнныхъ камѣнѣвъ. Кожда зъ тыхъ таблиць має вартôсть бôльше якъ 75 тысячѣвъ зр.

Коли пôйдемо улицями на пôвнôчь вôдъ мечету султана Ахмета, то очамъ нашимъ представить ся величезный будынокъ, обсадженый зъ переду деревами и заставленый всѣлякими будынками новѣйшои роботы, поза котрыми пôднимаєсь въ гору масивна будôвля зъ камѣня, вкрыта величезною банею. То мечетъ Ая Софія, колись церковь христіяньска св. Зофіи або Премудрости Божои, збудована первѣстно Константиномъ Великимъ, а пôзнѣйше, по пожарѣ, вôдбудована на ново въ тепе-

краєвый Выдѣлъ во̂днестись до Сойму о уповажнене предложити повѣтово̂й Радѣ въ Сяноку термінъ зачати сплачувати оплаты того датку по конець року 1895.

Що до петиціи репрезентаціи повѣту новоторгского, треба зазначити, що повѣтъ сей, яко го̂рскій, належить до найбѣднѣйшихъ, а ще до того обтяженый значными додатками повѣтовыми. На потребы одныхъ лише доро̂гъ повѣтовыхъ, довготы 29 клмтр., выложивъ повѣтъ въ остатныхъ десять лѣтахъ перейшло 64.000 зр., котри̂ мусѣли бути покрыти̂ майже въ цѣлости повѣтовыми додатками до податко̂въ безпосередныхъ; середно накладали въ послѣдныхъ лѣтахъ на сю цѣль той повѣтовый додатокъ въ высотѣ 7 прцтъ, при выдатности одного крейцара на 700 зр.

Нехосенный сей станъ маєтковый новоторгского повѣту и нужденный станъ комунікаційныхъ доро̂гъ громадскихъ супротивъ такъ великого значѣня, яке мають для краю положени̂ въ то̂мъ повѣтѣ Татры зъ закопаньскою стаціею кліматичною, прибо̂льшаючи̂ власне звычайни̂ потребы дотычныхъ доро̂гъ, приневолили Соймъ, що принявши вже на себе значну жертву въ признаню дороги Новый Торгъ-Закопане за краєву, повзявъ дальши̂ ухвалы въ 1889 роцѣ, маючи̂ на цѣли упорядковане цѣлого ряду доро̂гъ громадскихъ по̂дъ доглядомъ краєвого Выдѣлу и при помочи краєвого фонду. Идучи за интенціею Сойму, ухваливъ краєвый Выдѣлъ запропонувати Соймови, щобы удѣливъ новоторгско̂й репрезентаціи повѣтово̂й дальшои полекшѣ, въ перш̂омъ рядѣ черезъ во̂дсунене сплаты краєвому фондови довжного датку ажь до ко̂нця 1900 року. На выпадокъ, єли бы въ часѣ во̂дъ 1892 року до 1900 р. накладала яко дотацію зъ повѣтового фонду на упорядковане доро̂гъ громадскихъ пересѣчно що найменше 2 прцтъ додатку повѣтового ро̂чно (попри теперѣшно̂мъ середно 7 прцтъ выносячого додатку на дороги повѣтови̂, и 3 прцтъ додатку на повѣтовый фондъ громадскихъ доро̂гъ),—вносить краєвый Выдѣлъ, абы Соймъ уповажнивъ єго до цѣлковитого во̂дписаня датку въ припадаючо̂й ще сумѣ 5420 зр. и 9 кр., признаючи той додатокъ яко надзвычайну помо̂чь краєвого фонду на упорядковане важнѣйшихъ доро̂гъ громадскихъ въ повѣтѣ.

Переглядъ політичный.

Зъ Будапешту наспѣла по̂вурядова вѣсть, що Рада державна буде скликана на день 10 жовтня с. р., а спо̂льни̂ делеґаціи зберуть ся дня 9 падолиста.

На недѣльно̂мъ зо̂браню народно̂мъ въ Кутно̂й Горѣ, збивавъ посолъ дръ Герольдъ дуже енерґічно гадку Молодочехо̂въ, котри̂ заявились були (якъ прим. на зборахъ въ Таборѣ и на зборахъ посольского справоздання молодоческого посла Ляиґа) за абстіненціею въ Радѣ державно̂й. Посолъ Герольдъ тако̂й абстиненціи противный. Помимо того зборы ухвалили Молодочехамъ вотумъ довѣрія.

Россійске правительство рѣшило заводити въ закаспійско̂мъ краю россійски̂ мѣсцеви̂ школы, яки̂ вже суть у всѣхъ значнѣйшихъ мѣсцяхъ въ Тешкентѣ, щобы той край закаспійскій чимъ борше зроссійщити. До тыхъ шко̂лъ будуть принимати дѣтей обоєго пола, котри̂ будуть учити ся попри россійско̂мъ ще и мѣсцевого языка и перского.

Зъ Петербурга пишуть зновъ до Köln. Ztg., що кураторъ Капустинъ заходить ся около цѣлковитого зрусифікованя усѣхъ шко̂лъ евангелицкихъ въ Россіи. Обробивъ во̂нъ старанно проєктъ, котрый вымагає усуненя зъ наукового пляну нѣмецкого языка и жадає введеня выкладу для всякихъ предмето̂въ въ россійско̂мъ языцѣ. Проєктъ сей предложено вже міністерству просвѣты.

Standard доносить, що всяки̂ приготованя до спо̂льнои демонстраціи европейскихъ фльотъ на хиньско̂мъ побережу вже на поко̂нченю. Ходить ще лишь о те, котра зъ державъ має обняти управу тою акціею. Бо хочь безперечно Анґлія єсть першою державою морскою на свѣтѣ, то всежь може бути, що на чолѣ захо̂дныхъ державъ стане Нѣмеччина, а се тому, що нѣмецкій посолъ въ Пекинѣ єсть деканомъ тамошного тѣла дипльоматичного.

Президентъ чілійскои републики, Бальмаседа, передъ наложенемъ на себе рукъ мавъ написати листъ до матери, въ котро̂мъ якъ подає дописуватель Новойорского Геральда зазначує, що во̂нъ дѣлавъ въ пересвѣдченю, що правда по єго сторонѣ. Во̂нъ жалуєсь, що єго ґенералы зрадили єго. Єли бы були держали ся єго приказо̂въ, були бы побили конґресісто̂въ. Бальмаседа боронить ся во̂дъ приписуваныхъ єму чино̂въ звѣрскости, яки̂ нѣбы то во̂нъ поповнивъ; о богато такихъ чинахъ во̂нъ ажь по̂знѣйше до̂знавъ ся. Во̂нъ не слухавъ радъ американьского консуля Еґана, (котрый радивъ заключити миръ зъ конґресістами) тому, бо гадавъ, що Еґанъ стоить по̂дъ вплывомъ конґресісто̂въ.

Новинки.

— Є. Ексц. п. Намѣстникъ ґр. Бадені повернувъ вчера зъ Вѣдня до Львова.

— Именованя. Ц. к. краєва Рала шко̂льна именувала: Іосифа Хробачиньского зъ Падвы Народнои дѣйстнымъ учителемъ школы філіяльнои въ Чайково̂й, Михайла Даниловича въ Розлучу, дѣйстнымъ учителемъ школы етатовои въ Вовчо̂мъ; Марію Вайсъ въ Кисѣлевѣ дѣйстною учителькою школы філіяльнои въ Кисѣлевѣ.

— Гр. кат. синодъ розпочинаєсь завтра о 8 год. архієрейскою службою Божою въ митрополитально̂й церквѣ. По службѣ Божо̂й зо̂йдуть ся всѣ завозвани̂ до канцеляріи консисторіяльнои, щобы записати ся и тутъ одержать декреты на промоторо̂въ, судьѣвъ, секретарѣвъ, нотаро̂въ, церемоніяріѣвъ, богослово̂въ и каноністо̂въ. Передъ 10 год. зачне ся приготовавче засѣдане въ каплици митрополично̂й, на котро̂мъ всѣ присутни̂ приобѣцяють по̂дъ словомъ чести заховати тайну. Завтра также рѣшить ся, чи синодъ має тревати коротше, якъ то було первѣстно постановлено.

— Членами синоду именовани̂ дальше: а) зъ станіславо̂вскои епархіи: кустосъ капітулы о. Ив. Литвиновичь, проф. о. Ив. Лопушиньскій, катихиты: Мих. Семено̂въ, Ник. Лепкій, Ник. Ононовскій, І. Порайко, Ант. Войтѣховскій, Волод. Диминьскій, Ом. Абрисовскій, Евг. Ступницкій и Рудольфъ Мохъ на мѣсце зрезиґнувавшого о. Теоф. Петрушевича. — б) зъ перемыского кромѣ управненыхъ ще слѣдуючихъ оо.: Желехо̂вского Юстина, Яблоновского Ивана, Мельника Теодора, Негребецкого Ивана, Чеховича Ореста, Чернецкого Василя, Хиляка Стефана, Левицкого Павла, Париловича Ивана, Сѣлецкого Кирила, Копистяньского Сильвестра, Дмоховского Теофіля, Крвавича Зенона, Добряньского Стефана, Дуркота Юліяна, Лысяка Тимотея, Клѣша Полієвка и Хиляка Володимира.

— Галицка молодѣжь на вѣденьско̂мъ университетѣ заступлена була въ 1890—1891 р. поважнымъ числомъ, бо 545 студентами на 5121 усѣхъ слухачѣвъ вѣденьского университету, де находять ся навѣть студенты не лишь зъ усѣхъ краѣвъ австрійскои монархіи, але и изъ заграницѣ. Найбо̂льше число галицкои молодежи було на медицинѣ, бо 313, на правахъ 43, на богословію 30 а 18 на фільософіи.

— На фондъ будовы руского театру у Львовѣ зложили гостѣ на весѣлю въ домѣ о. Козаневича, пароха въ Мистковичахъ, на руки пароха въ Ваневичь о. Боберского квоту 12 зр. 73 кр. дро̂бными лептами, котру то квоту переславъ во̂дъ о. Боберского ґімназіяльный катихитъ въ Самборѣ, о. Рабѣй, до Львова.

рѣшно̂мъ видѣ за грецкого цѣсаря Юстініяна. Будова сеи церкви мала коштувати величезни̂ сумы, бо около 5 мил. зр. на наши̂ грошѣ. Нинѣ зъ Софійского мечету трудно и розпо̂знати давну церковь. Тамъ, де давнѣйше бувъ головный престолъ, стоить нинѣ катедра зъ аль-Кораномъ, на мѣсци давнѣйшого патріаршого трону, по̂днимаєся тронъ каліфа на 8 стовпахъ, зъ котрыхъ три суть зъ темно-синого мармору. Надъ трономъ єсть баня, на котро̂й стоить золоте сонце, розпускаюче на всѣ боки золоте промѣнє. По серединѣ мечета, на по̂вно̂чно̂й сторонѣ, стоить межи чотирма стовпами ро̂дъ катедры або амбоны званои „Курсі“, зъ котрои „кіятібы“ (проповѣдники) выголошують що вто̂рка и пятницѣ проповѣди. Кіятібы не выголошують проповѣдей инакше, якъ лишь зъ кораномъ въ одно̂й а зъ деревлянымъ мечемъ въ друго̂й руцѣ. При софійско̂мъ мечетѣ єсть також турецка школа „медресе“ и бібліотека, въ котро̂й находить ся коранъ, написаный рукою каліфа Омара.

Недалеко Ая Софіи єсть величезный будынокъ Чаршi, крытый склянымъ дахомъ, котрый тягне ся три кільометры и маєтрицять во̂ддѣло̂въ, въ котрыхъ єсть 7.750 крамо̂въ и склепо̂въ. Хто першій разъ заходить до сего будынку, мусить мати конче провѣдника зъ собою, бо инакше може въ нѣмъ заблудити. За Чаршi по̂днимаєсь на высоко̂мъ горбѣ старый сераль и тутъ мѣстить ся теперь сераскіратъ або міністерство во̂йны. Зъ высокои вежѣ сераскірату, на котру выходить ся по 80 ступеняхъ, видко цѣлый Константинополъ, Золотый Ро̂гъ, бо̂льшу часть Босфора и Марморове море. На по̂вно̂чь во̂дъ сераскірату єсть мечетъ Сулейманіє, де єсть могила султана Солімана, єго сыно̂въ и жены славнои Роксоляны, Русинки зъ роду, доньки священика зъ Рогатина.

Идучи дальше на по̂вно̂чь вздовжь водоводу, котрый заложивъ ще грецкій цѣсарь Валєнтъ, приходимо до мечету султана Мехмеда, що стоить на мѣсци давнои церкви, въ котро̂й спочивали колись мощѣ св. Іоана Златоустого, а зъ во̂дси на конець доходимо до берего̂въ Золотого Рога, та идучи дальше, доходимо до тои части мѣста, що зве ся Фанаръ, во̂дъ котрого по̂йшла и назва „фанаріоты“.

Въ Фанарѣ находить ся грецка православна патріархія або такъ звана „Велика Церковь“. Єсть то низькій убогій будынокъ, переставленый зъ давного женьского монастиря. Тутъ єсть церковь св. Юра и резиденція патріарха. (Патріархъ Діонисій V померъ, якъ звѣстно, тамтого мѣсяця). Въ скарбници церкви св. Юра маєпереховуватись часть стовпа, до котрого бувъ привязаный Исусъ Христосъ и катедра св. Іоана Златоустого, вся зъ чорного дерева зъ пестрою рѣзьбою изъ слоневои кости. Патріаршій синодъ складає ся зъ 12 владикъ, котри̂ называють ся „ґероитами“ и „синодалами“, але лишь италійскій митрополитъ маєправо посвящати нового патріарха.

Зъ Фенару перейдѣмъ теперь хочь на хвильку на далеке але важне передмѣсте Єюбъ заселене майже выключно Турками. Оно розложилось надъ самымъ горѣшнымъ ко̂нцемъ Золотого Рога, вже поза мурами Константинополя, котри̂ замыкають єго во̂дъ стороны Европы. Еюбъ або Иовъ мавъ бути оденъ зъ товаришѣвъ пророка Магомета. Турки уважають того Еюба чудотворцемъ и въ честь єго поставлено тутъ мечетъ, въ котро̂мъ єсть єго могила. Въ сѣмъ мечетѣ обходять ся два важни̂ торжества: 1) тутъ опасує ся султанъ 6 або 9 дня по своѣмъ вступленю на престолъ мечемъ пророка, що во̂дповѣдає нашо̂й коронаціи и 2) султаны обходять тутъ торжество „байраму“, котре припадає после нашого календаря около грудня. Тутъ єсть похороненыхъ богато султано̂въ, тутъ хоронять ся також и богати̂ Турки. Наконець треба ще и то згадати, що тутъ стоявъ въ часѣ хрестныхъ походо̂въ таборъ Ґотфріда зъ Бульйону.

Перейдѣмъ ся ще вздовжь муро̂въ мѣста. Тутъ лишь рѣдко де розкинени̂ поодиноки̂ домы и будынки, бо тутъ переважно мѣсто померших; тутъ множество всѣлякихъ кладовищь побо̂чь себе: грецки̂, во̂рменьски̂, турецки̂ и т. д. Майже въ половинѣ муро̂въ напротивъ воро̂тъ Сіліврі-Капуші замѣтна ще грецка церковь зъ чудотворнымъ, цѣлющимъ жерсломъ Балуклі, до котрого о помо̂чь приходить що дня множество не лишь христіянъ, православныхъ Греко̂въ, але також и богато Турко̂въ. Послѣдне чудо стало ся тутъ въ 1850 р. По̂дчасъ будовы церкви упавъ бувъ великій ка-

— **Змѣна властителѣвъ.** Село Жураче, повѣта лѣського, купивъ II Славинькій вôдъ Франца Сенкъ Туровского, котрый натомѣсть закупивъ на власнôсть село Тарнаву нижну, въ повѣтѣ турчаньскôмъ, вôдъ жидôвъ. — Маєтнôсть Бережниця выжна, въ повѣтѣ лѣскôмъ, дотеперѣшна власнôсть спадкоємцѣвъ бл. п. Знаменцкого, арендована жидами, перейшла на власнôсть Винк. Донцкого, сына Каз. Донцкого власт. Творильного. — Маєтнôсть Затварницю, въ повѣтѣ лѣскôмъ, дотеперѣшну власнôсть Прусакôвъ Ґуґона Кльосса и Міллєра, купивъ за 125.000 зр. ґр. Едв. Мицєльскій. — Марк. Надякъ, властитель Середницѣ и Дашôвки, въ лѣскôмъ повѣтѣ, продавъ Дашôвку жидови Гершови Фрівльови зъ Болозвы въ повѣтѣ старо-мѣскôмъ.

— **Олекс. Мишуґа,** теноръ оперы варшавскои, галичанинъ родомъ, котрый перебувавъ довшій часъ за границею, прибувъ до Львова и выступить въ тутешнôмъ театрѣ польскôмъ ґр. Скарбка.

— **Зъ роспуки и зъ нужды.** На Буковинѣ коло стаціи Иштенсеґичь найшовъ будникъ зелѣзничный дня 15 с. м. саме въ хвили, коли мавъ надôйти поѣздъ зелѣзничный, досвѣта, — селянку, Марію Юзґанъ, въ двоима маленькими, бо 3 и 5-лѣтними дѣтьми на трасѣ, де уложені всѣ троє на шинахъ очѣкували певнои смерти вôдъ надходячои машины. Будникъ мавъ ще на стôлько часу, що постягавъ дѣти и жѣнку, и зелѣзниця перешумѣла безъ нещастя. Показало ся, що жѣнка, опущена вôдъ мужа, котрый утѣкъ заграницю, въ нужды рѣшилась була покôнчити житє разомъ въ дѣточками такою страшною смертію.

— **Скаженый песъ.** О страшнôй пригодѣ доносять зъ Слободы Рунґурскои. У тамошного предприємця нафтового сказивъ ся песъ и покусавъ пять особъ, мѣжь ними самого Перкінсона и єго сына Кароля. Всѣ покусані выѣхали до Букарешту лѣчити ся у дра Бабеша.

— **Засудъ на кару смерти.** Въ Черновцяхъ засудивъ сими днями тамошный судъ на пôдставѣ вердикту судьѣвъ присяжныхъ на кару смерти Проця Юрбаша и Єлену Белезь, котрі допустились убійства на чоловѣцѣ згаданои Єлены, котра сама навѣть пôддала була гадку Юрбашеви убити єи чоловѣка. Убійство сповнили въ тôй цѣли, щобы вôдтакъ побрати ся разомъ. Засуджену кару смерти черезъ повѣшенє мають выконати найперше на Юрбаши, а вôдтакъ на Єленѣ.

— **Разъ собѣ стрѣлецъ!** Въ Добрусинѣ (въ Равщинѣ) купивъ господарь сынови пістолєтъ, щобы научивъ ся стрѣляти. Цѣкавый сынокъ побачивъ воробця на стрѣсѣ, вымѣривъ до него, ну — и стрѣливъ. Воробецъ забравъ ся тай здоровъ полетѣвъ, а хата — згорѣла.

— **Страшна смерть.** Пôдчасъ маневрôвъ на Угорщинѣ пôдъ Великôмъ Вараждиномъ упавъ зъ коня одинъ молодый пôдофіциръ гузарôвъ въ хвили атаку кавалєріи, а ѣдучій за нимъ вôддѣлъ розтратувавъ нещасливого на безобразну масу.

— **Нещасливый выпадокъ.** Иванъ Помесъ, зарôбникъ, мывъ вôкна въ новôмъ будынку касы ощадности вчера рано. Черезъ неосторожнôсть перехиливъ ся зъ вôкна понадъ камѣнный брукъ, стративъ рôвновагу и злетѣвъ зъ першого поверха та забивъ ся на смерть на мѣсци.

— **Небôщатко зъ бульбою въ рукахъ.** Въ Бутинахъ хорувала одному господареви дитина на коклюшь. Разъ якось, отъ недавно, такъ закашляла ся, що посинѣла упала на постели и вжей не ворохнулась. Вѣдный батько, бачучи мертву дитину, взявъ шапку у руки и пôйшовъ до церкви, казавъ тамъ паламареви передзвонити по душѣ, забравъ зъ церкви свѣтло и повернувъ дъ хатѣ. Приходить, отвирає дверѣ и дивить ся, а єго небôщатко сидить собѣ на постели зъ бульбою въ рукахъ и покрѣпляє ся бѣднятко по щасливôмъ поворотѣ зъ тамтого свѣта.

Всячина.

— **Страшні повени въ Испаніи.** Въ наслѣдокъ великихъ дощѣвъ, які падали сими часами въ Испаніи такъ, що цѣлыми годинами землю покрывала пôтьма, повыливали усѣ бôльші рѣки якъ Таґъ, Амарґвільо, Ґвадаляваръ и Ебро та позаливали цѣлі провінціи Новои Кастиліи, Валенціи и Араґоніи. Сі провінціи навѣщені були передтымъ неурожаємъ. Въ Кастілехо (Castillejo) въ самъ часъ, коли надходила повѣнь, выскочивъ надъѣжджаючій зъ Мадриту поѣздъ зелѣзничный зъ шинъ и вода позаливала ранныхъ та понесла всѣхъ и все зъ собою. Люде зъ двôрця черезъ два дни ховались на дахахъ двôрця и сусѣдныхъ горбахъ, очѣкуючи надаремно помочи, бо приступъ бувъ неможливый. Въ Консуеґра сотки домôвъ повалили ся, а вода несе трупôвъ въ такôмъ множествѣ, що до 16 с. м. рано зловили ихъ 1.520! Тото мѣсто, числяче всего навсего 6500 душь — цѣлковито зруйноване. Въ Мадрідехосъ и Камінасъ вода сягає другого поверха домôвъ. Въ головнôмъ мѣстѣ провінціи Валенціи (мѣсто тои самои назвы) залила вода бôльше якъ 100 домôвъ. Гураґанъ вырывавъ великаньскі дерева зъ корѣнємъ, пообалювавъ ґазові лѣхтарнѣ, зôрвавъ мôстъ на рѣцѣ Туvія. Альмерія, найбогатше мѣсто въ Андалюзіи, змела повѣнь по двохъ годинахъ зливы, забрала людей, товары, посуду, мебѣль, словомъ усе. Хто мôгъ, то хоронивъ ся на высші поверхи домôвъ або на дахи, очѣкуючи помочи, котрои годѣ було настарчити. Рухъ на зелѣзницяхъ въ Андалюзіи, Валенціи и Сіудадъ-Реаль зовсѣмъ перерваный. Королева довѣдавшись о катастрофѣ, выслала на мѣсце нещастя ґенеральногс интенданта палатъ, Морена, давши тымчасово єму на ратованє нещасливыхъ 50.000 франкôвъ и поручивши вôддати палату недалеко зелѣзничои катастрофы, Аранхуезъ, на ужитокъ ранныьмъ и позбавленымъ даху. Правительство вызначило на перші потребы 600.000 франкôвъ.

— **Довжина зелѣзниць** на цѣлôй земли выносить пôсля обчисленъ зъ 1888 р. 571.777 кільометрôвъ. Зъ того на Европу припадає 214.252 клм., на Америку 304.005, а на инші части свѣта 53.514 клм. Вôдъ 1884 до 1888 р. найбôльше ліній зелѣзничихъ збудовали: Нѣмеччина (4.147 клм.), Франція (4.048 клм.), Австрія (3.658 клм.), Россія (3643 клм.), Италія (2.286 клм.) и Анґлія (1.527 клм.). Загальне число кільометрôвъ зелѣзничныхъ ліній, 571.777, рôвнає ся довжинѣ обводу цѣлои кулѣ, взятому 14 разôвъ або є майже два разы такъ довга, якъ вôддаленє землѣ вôдъ мѣсяця, котре выносить лишь 348.420 кільометрôвъ.

Торгъ збôжемъ.

23 вересня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	10—10·25	9·70 10·—	9 50 10·10	10·—10·50
Жито	8·00—8 65	8— 8·40	8· —8 50	8 25—8·70
Ячмѣнь	6·50—7 70	6·——7·25	6·——7·—	6·50—8·—
Овесъ	7·00—7·30	6 80 7·—	6·70—7·—	7·00—7·40
Горохъ	6·50—9·—	6·50 8—	6·25 9·—	6·50—9·—
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	13.—13.50	13·—13 —	13·—13·25	13·—13 50
Хмель	55·—60 —	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	17·—17 70	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр пр. loco Львôвъ вôдъ 18·50 до 19·50 зл.

Жито пошукує ся.

Хмель вôдъ 55·— до 60·— за 56 кильо.

† Посмертні вѣсти.

О. Николай Церкевичь гр. кат. священикъ-ювилятъ зъ Волковець въ Борщѣвскôмъ, маєтности ґр. Чарковскои, упокоивъ ся въ 77 роцѣ житя а 52 священьства. Вѣчна єму память!

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 23 вересня. Король саскій приѣде тутъ дня 4 жовтня рано. По повитаню єго Є. Вел. Цѣсаремъ, поѣдуть оба монархи до Шенбруну, а зъ вôдси выѣдуть по снѣданю до Стиріи на ловы на грубого звѣра. Въ ловахъ возьмуть участь вел. кн. Тосканьскій и баварскій кн. Леопольдъ.

Копенгаґа 23 вересня. Приѣхавъ тутъ италіяньскій наслѣдникъ престола, на повитанє єго явивъ ся кн. Вальдемаръ.

Берлинъ 23 вересня. Nordd. Allg. Ztg. доказує, що знесенє примусу паспортового въ Альзаціи и Льотаринґіи есть доказомъ довѣрія правительства до тамошнои людности.

Парижь 23 вересня. Праса тутешна повитала радôстно знесенє примусу паспортового въ Альзаціи и Льотаринґіи и уважає єго за вôдповôдь на мирну бесѣду Карнота и Фрейсінета и за ознаку мира.

Петербургъ 23 вересня. Вел. княг. Александра Павловна лежить пятый день безъ памяти.

Константинополь 23 вересня. Зачувати, що ворохобня въ Єменѣ прибрала великі розмѣры и що ворохобники машерують вже на Мекку.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

мѣнь одному робôтникови на ноги и страшно єго побивъ; скоро лишь пôлляли єго водою зъ того жерела бôль єго минувъ ся и вôнъ бувъ зновъ здоровъ. Вôдъ тои поры не показалось вже нѣяке чудо.

Наконець приходимо до „Золотыхъ ворôтъ", котрыми давні цѣсарѣ грецкі въѣзджали въ тріюмфальнôмъ походѣ до мѣста и входили ними до крѣпости Еді-куле або семивежового замку, що лежить надъ самымъ Марморнымъ моремъ и въ котрôмъ давнѣйше замыкались політичні вязнѣ. Зъ замку того зроблено теперь пороховню. Въ Едікулѣ есть такожь стація зелѣзницѣ, що иде зъ Адріянополя до Стамбула. Якъ разъ вôдходить поѣздъ. Всѣдаємо и ѣдемо ажь до нового моста на Золотôмъ розѣ, де вже чекає корабель, котрый має насъ повезти до Скутарі на азійскôмъ березѣ.

Скутарі по турецки Искідаръ есть, можна бы сказати, третою частею Константинополя, мѣстомъ майже чисто-турецкимъ, въ котрôмъ проживає около 100 тысячѣвъ Туркôвъ. Пôдчасъ коли Турки въ Константинополи принимають вже обычаѣ бôльше европейскі, то въ Скутарѣ задержали ще зовсѣмъ свои давні черты и то надає мѣстови головный майже чисто азійскій характеръ. Тутъ найбôльше кладовищь турецкихъ, котрі выглядають якъ величезні лѣсы ціпресові, тутъ и найбôльше монастирôвъ, въ котрыхъ жиють т. зв. выючі дервішѣ. А цѣкаво почути и побачити тыхъ дервішôвъ и длятого найлѣпше зайти до монастиря Руфанъ. Тутъ сидять они на земли доокола свого шейха и спѣвають зъ разу поволи а вôдтакъ чимъ разъ скорше слова: Ла-илахъ-илъ-алахъ и при тôмъ клонять ся на передъ и взадъ, влѣво и вправо. Крикъ стає чимъ разъ сильнѣйшій, голоснѣйшій и дикшій такъ, що вкôнци не чути вже нѣчого бôльше якъ лишь крикъ „ихъ" и „лахъ". Пôдчасъ того крику два спѣваки выспѣвують якісь похвальні пѣснѣ. Дервішѣ крутять собою чимъ разъ сильнѣйше и кричато такъ, що чути лишь одно „лахъ" переривane пискливымъ „ху!" Пôдчась того другі дервішѣ показують всѣлякі штуки: кладуть въ ротъ розпалене желѣзо, берутъ голѣручь розпалені кулѣ зелѣзні, оперѣзують ся розпалеными ланцухами и показують на собѣ, що имъ то нѣчого не шкодить. Все кôнчить ся тымъ, що выючі и крутячі ся дервішѣ падають на землю якъ не живі и пѣна точить ся имъ зъ рота. Тогди идуть два дервішѣ и збирають милостиню вôдъ людей, що тому приглядались.

Скутарі есть якъ бы зовсѣмъ окремымъ мѣстомъ и має свого окремого верховного судью и свого ґубернатора; оно має ажь шѣсть портôвъ и веде велику торговлю. Но нема часу, корабель вôдходить до Варны и длятого треба спѣшитись. Працаємось впослѣдне зъ дѣйстно чаруючою турецкою столицею и вертаємо домôвъ.

Оголошеня до *Народнои Часописи* принимае Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

Ретельна и користна пропозиція.

Особа интелиґентна могуча сейчасъ вложити яко пожичку до вже истнуючого, цѣлкомъ певного интересу 3 до 5 тысячей злр. отримае крôмъ вôдповѣдной забезпеки капиталу, вôдповѣдне помешканє и цѣле удержанє, а о скôлько буде мôгъ бути ужитымъ въ дѣлѣ, (хотяй бы лишь до проваджения касы въ склепѣ) одержить особну нагороду.

Близша вѣдомôсть у п. **Болеслава ЛЯСКОВСКОГО у Львовѣ**, ул. Пекарска, ч. 21.

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручае:

Олѣй рыбій въ двохъ родахъ, **жовтый** однократно дестилованый, дуже добре дѣлаючій противо зафльегмленя, остроты крови, недокровности, скрофуламъ и т. д.; **бѣлый** пріятнѣйшій ôдъ першого, бо двократно чищеный и дестильованый. До набутя въ бутелькахъ по 60 и 80 кр.

Въ Друкарни Людовôй у Львовѣ,

площадь Бернардиньска ч. 7

кождого часу набути можна руску

БИБЛІЮ

выданя Диковского въ Перемышли

зъ численными мѣдерытами,

крôмъ тому 1 (котрый цѣлкомъ вычерпаный) томъ 2, 3, 4, 5, 6 и доповняючій томъ 7. — Цѣна повыстихъ томовъ 5 зр. 50 кр. зъ пересылкою почтовою, однако поодиноко по 1 зр. 36 кр. зъ пересылкою почтовою.

ГАЛИЦКІЙ

БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

почавши ôдъ 1 лютого 1890 поручае

4% АСИГНАТЫ КАСОВИ

зъ 30 дневымъ выповѣдженемъ

3½% АСИГНАТЫ КАСОВИ

въ 8 дневымъ выповѣдженемъ, всѣже знаходячі ся въ обѣзѣ

4½% АСИГНАТЫ КАСОВІ

зъ 90 дневымъ выповѣдженемъ, будуть опроцентованй почавши вôдъ дня 1 мая 1890 по 4% зъ дневнымъ терминомъ выповѣдженя.

Львôвъ, дня 31 сѣчня 1890. **Дирекція.**

Мешканцѣ Львова!

можуть хôснувати ся знаменитымъ вынаходкомъ

проф. Сокселъета

МОЛОКО

стерилізоване

пôсля методы того професора, єсть найлѣпшимъ зъ штучныхъ кормôвъ для немовлятъ и заступае цѣлкомъ кормъ грудный.

Дѣти, скормленй тымъ молокомъ не слабують на жаднй слабости жолудковй або кишковй и въ загалѣ не пôдлягають такъ легко слабостямъ.

Цѣна мѣсячного кормленя 180 фляшокъ 7 зл.

Молоко коштує найменше два разы тôлько.

Проспекта и поясненя даромъ. Замовленя пріймае

Контора Льеопольда Литыньского,

у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч. 14 (побôчь Центральнои Каварнѣ.

Альпака

найлѣпшій металь бѣлый цѣлкомъ до срѣбла подôбный, въ ужитю дуже тревалый. Ложка 57 кр., ложечка 30 кр., хохля злр. 2.50, нôжь 63 кр., вилки 57 кр., десеровый ножикъ 44 кр., вилки 44 кр., ситко до гербаты 35 кр., пôдставка пôдъ шклянку 35 кр. и 40 кр., кошики на булки, тацки до лѣхтарѣвъ, тацы, лѣхтарѣ, корки до фляшокъ и т. п. — Цѣны сталй, цѣнники на жаданє

Казіміръ Левицкій

Львôвъ, ул. Трибунальска.

Головный складъ Галичины.

Циркъ братôвъ Сідолі

пôдъ дирекцією Цезара Сідолі

улиця Шпитальна ч. 3 (площадь Голуховскихъ)

Въ четверъ дня 24 вересня

надзвычайне представленє

по разъ перший

Циркъ пôдъ водою

або

въ купѣляхъ морскихъ въ Остендѣ.

Велика оригінальна пантоміма уложена черезъ директора Сідоліого — выконае цѣле товариство.

Арена циркова наповнена буде водою въ скôлькости

2.500 літрôвъ

костюмы величавй зъ Вѣдня спроваджений.

Цѣны мѣєсць:

Льожа 10 зр.; нумерованый паркетъ 2·50; I мѣсце 1·20; II. мѣсце 70 кр.; ґалєрія 40 кр. — Войсковй до фельдфебля и дѣти платять за I. мѣсце 80 кр., за II. 50 кр., ґалєрію 30 кр.

Зниженє цѣнъ знесене.

Каса вôтверта вôдъ години 11 до 1 и вôдъ 3 зъ полудня до представленя.

Початокъ о годинѣ 7½ вечеръ.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ

аптикарь у Львовѣ улиця Жолкôвска (коло заставы).

Терпите ломанє руки або ноги, рванє, гостець, ревматизмъ, котрй вамъ особенно долягають въ порѣ вогкôй дощевôй?

Читайте якъ помагае въ такихъ терплѣняхъ:

„Excelsior“

Подяка. Всч. п. Брониславъ Виткевичь, аптикарь у Львовѣ.

Мило менѣ переслати В. Всечестности мои найсердечнѣйшй слова подяки за Вашь дѣйстно чудесный *Excelsior*. Страшнй терпѣня, якй выдержавъ я зъ кождою змѣною воздуха, довгй лѣта треваючй болѣ въ костяхъ нôгъ, котрымъ нѣ одна сѣрчана купѣль помогчи не могла — перестали, якъ-бы чудесною рукою ôднятй, по натертю кôлькохъ фляшокъ „Excelsior“-а. — Вдячнôсть моя для Васъ Пане тревати буде якъ довго жити буду, а першимъ еи вôдгомономъ най будуть тй слова моеи подяки.

Краковъ, 16 лютого 1891. **Антоній Гордыньскій.**

Такихъ подякъ получивъ вынаходецъ „Excelsiora“ тысачѣ — бо кождому помагае скоро и разъ на всегда.

Спроваджувати можна найменьше 2 фляшки, котрй коштують по 60 кр. в. а. разомъ 1 зр. 20 кр. — Треба надôслати 1 зл. 50 кр. т. е. за 2 фляшки „Excelsiora“ оплату почтову и опакованє.

Прошу адресовати **В. Виткевичь,** аптикарь, Львôвъ-Пôдзамче.

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.